

UJ KELET

PARTONKIVÜLI NAPILAP
ALAPÍTÓ FŐSZERKESZTŐ: Dr. MARTON ERNŐ

35 AGORA 6 OLDAL TEL-AVIV, 1970. SZEPTEMBER 10., CSÜTÖRTÖK 6735. szám

AMERIKAI-ANGOL KEZDEMÉNYEZÉSRE

A B. T. a tuszok elengedését követeli

A terroristák állítólag elhalasztották a ma hajnalban lejárató ultimátumot — Bojkottot javasol a pilóták nemzetközi szervezete

Amerika és Anglia kérésére tegnap éjjel készült összeülni a Biztonsági Tanács, hogy a repülőgéprablások ügyében határozatot hozzon. Az angol-amerikai határozati javaslat nem említi kifejezetten a terroristákat és nem ítéli el őket, de ugyanakkor általános megszüvevényes követeli a BT nevében az elrabolt repülőgépek és összes utasainak kivétel nélküli azonnali szabadonbocsátását.

A határozati javaslat egyben felhívással fordul az összes államokhoz, foganatosítsanak „minden lehetséges intézkedést” jövőbeni repülőgéprablások megakadályozására és gondoskodjanak arról, hogy semmilyen más formában ne zavarhassák meg a nemzetközi polgári légitrafikát. A BT — szövege le a határozati javaslat — rendkívüli aggodalommal figyeli, hogy ártatlan polgári utasok életét veszély fenyegeti a repülőgéprablások következtében.

A Biztonsági Tanácsnak az összehívását az késleltette az esti órákban, hogy váratlanul Szíria is beavatkozott az eseményekbe és követelte, hogy a határozati javaslatba iktassák be az Izraelben fogvatartott két algériai szabadonbocsátására vonatkozó követelést. Ezt megelőzőleg az algériai UNO delegátus kérte a BT tárgyalásainak való részvételét. Izrael nem jelentette be igényét az ülésen való részvételre.

MENTŐAKCIÓN

New York (UPD). — Abraham Gross rabbi, az amerikai rabbi szövetség elnöke, tegnap telefonon a Vatikán külkapcsolati osztályához fordult és kérte, hogy VI. Pál pápa lépjen közbe a Jordániába elhurcolt utasok kiszabadítása érdekében. A Vatikánból azt a választ kapta, hogy a pápa emberbaráti szempontból minden tőle telhető meg fog tenni. (A terrorista szervezetek tagjainak túlnyomó többsége mohamedán.)

Washingtonban Robert McCloskey, a külügyminisztérium szóvivője közölte, hogy William Rogers külügyminiszter irányítása alatt állandó érintkezés folyik a Vöröskereszttel és az érdekelt kormányokkal. Rogersnél tegnap újabb hosszas tanácskozás folyt Laird hadügyminiszter, Sisco helyettes külügyminiszter, Henrich Kissinger, az elnök tanácsosa és Richard Holm a CIA főnökének részvételével.

A Nemzetközi Vöröskereszt tegnap azzal a kéréssel fordult a Palesztinai Felszabadító Népfronthoz, hogy hosszabbítsa meg 72 órával az ultimátumot, amelyet a különböző államokhoz intézett az

akadályozzák „a dzsungel törvényeihez való visszatérést”.

London. (Reuter). — A Pilóták Nemzetközi Szövetsége tegnap nyilatkozatot bocsátott ki, amelyben azt követeli, hogy az UNO helyezze légi bojkott alá mindazon államokat, amelyek segítséget nyújtanak repülőgépek elrablásának, vagy terroristáknak és azoknak menedéket adnak. A Pilóták szövetsége közleménye rámutat arra, hogy a pilóták e pillanatban nem kívánnak semmilyen oltalmat a fogvatartottak ellen, amely veszélyeztetné az utasok és a repülőgépek személyzetének életét,

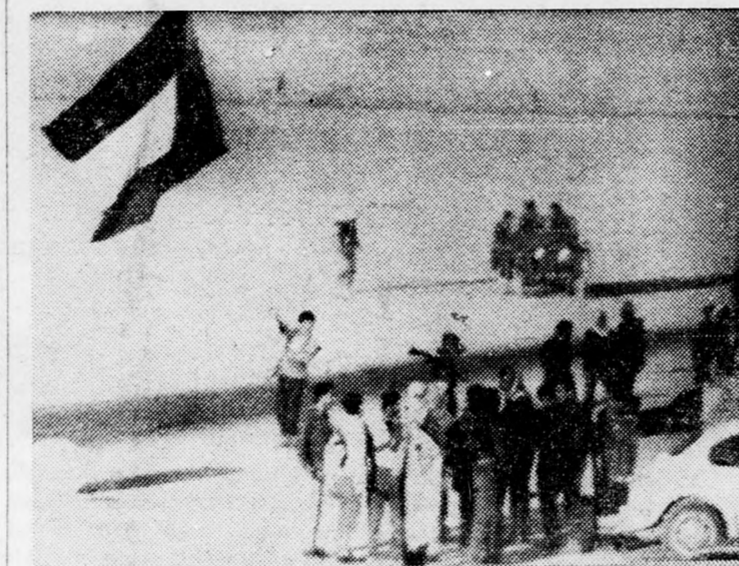
akik az arab terroristák kezében vannak. A pilóták ellenzik azt a javaslatot is, hogy fegyveres öröket helyezzenek el a repülőgépekben és lőfegyverrel lássák el magukat a pilótákat is. A pilóták nemzetközi federációja ugyanakkor javasolja, hogy fokozzák a biztonsági óvintézkedéseket a repülőtereken, valamint a repülőgépeken oly módon, hogy golyóálló fallal válasszák külön a pilótafülkét és szereljenek be a gépekbe zártkörű televíziót, amely lehetővé teszi, az utasok szemmel tartását a pilótafülkéből.

AMERIKA TOVÁBBI 16-18 PHANTOMOT SZALLIT ISRAELNEK

Washington (IFP). — Az amerikai kormány úgy határozott, hogy további 16-18 Phantom vadász bombázót szállít Izraelnek azon az 50 Phantom harcigépen kívül, amelyet még 1968 végén ígért meg Izraelnek Lyndon Johnson elnök. Ezt a hírt a Washington Post közli, amely tudni véli, hogy a további Phantomok szállítása szeptember végén kezdődik meg.

Az általában jól informált lap szerint a repülőgépek leszállítása szeptember végén kezdődik és havi 4-5 gép továbbításával december végén fejeződik be.

Amerikai kormánykörökből és Izrael washingtoni nagykövetségétől nem lehetett kapni semmilyen hivatalos megerősítést a híre.

A „palesztinai zászló” a zarkái repülőtéren, ahol a terroristák a Swissair, a TWA és a BOAC repülőgépet, valamint utasait tartják fogva.

VERES HARCOK JORDANIÁBAN

Megszűnt az áramellátás Ammanban — A hadsereg ágyúzza a terroristák egyik támaszpontját

Amman (Reuter, UPI, IFP). — Jordániában súlyos harcok folytak a hadsereg és a terroristák között. Az esti órákban Ammanban, az ország fővárosában megszűnt az áramellátás és megszűnt a telefonösszeköttetés is a külvilággal. A nap folyamán két alkalommal is bejelentették a hadsereg és a terroristák vezetői, hogy tüzszünet jött létre a harcoló felek között, de néhány óra leforgása alatt újabb összecsapásokra került sor. Jellemző a Jordániában uralkodó káoszra, hogy Chádid tábornok, a hadsereg vezérkari főnöke benyújtotta lemondását, mert érvelése szerint, „nem ura többé a helyzetnek” és különféle alakulatok parancsait megszerve, támadásokat hajtottak végre a terroristák ellen.

A vezérkari főnök lemondását azonban Husszein király nem fogadta el és teljes hatáskört bízott Chádid tábornokkal, aki ezek után folytatta működését. Az esti órákban a terroristák azt közölték, hogy az elmúlt két nap folyamán 52 emberük vesztette életét és számos megebe-

FOLYTATÓDIK AZ ARAB LEGITERROR

Elrabolták a BOAC gépet 104 utassal

Az angol repülőgépet is a jordániai Zarká sivatagi repülőterre kényszerítették — A Palesztinai Felszabadító Népfront így akar nyomást gyakorolni Londonra Leila Cháled szabadonengedése érdekében

A repülőgépek elrablására „specializálódó” Palesztinai Felszabadító Népfront tegnap délelőtt újabb légitámadást hajtott végre sikeresen és elrabolta az angol BOAC légitársaság DC-10 típusú utasszállító gépét, fedélzetén 104 utassal és tíz főnyi személyzettel. Az angol repülőgép, amely Bahreinből volt útban Beirut felé, a libanoni fővárosban leszállt és üzemanyagot vett fel, majd a terroristák parancsára a jordániai Zarká felé vette útját, ahol leszállt a Dawson-tér néven ismeretes sivatagi repülőpályán. Ez a repülőter a terroristák kezében van és vasárnap óta itt vesztegelnek a Swissair és a TWA gépei, 188 főnyi utassal és személyzettel a terroristák foglyaiként.

Az angol repülőgép elrablásáról, — a kairói és az ammani repülőter sietve közölte, hogy további értesítésig bezárták a repülőtereket és nem engedély-

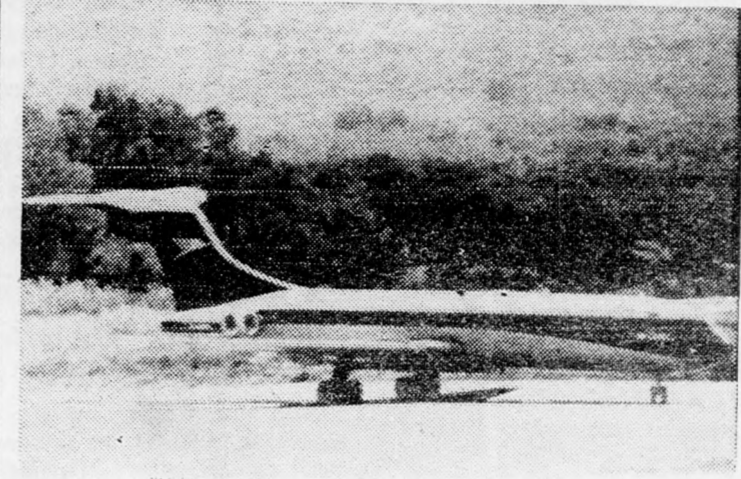
ről tárgyalt. A 85 perces minisztertanács után nem adtak ki semmiféle jelentést, de közölték, hogy Edward Heath miniszterelnök a nap folyamán még tanácskoznia fog kabinetjének tagjaival a teendőkről.

A londoni Guardian tegnap azt írta, hogy a zardot körülmények között elkerülhetetlen Leila Cháled kiadása az arab terroristáknak.

A BOAC társaság hétfőn este közölte, hogy feljuttítja járatait Beirutba, miután a libanoni hatóságok ismét urai a helyzetnek a repülőgép ellenőrző tornyában, amely előzőleg a terroristák kezében volt. Ezzel szemben a British European Airways (BEA) közölte, hogy gépei a jövőben is elkerülik Beirutot.

Miután a BOAC gépe leszállt Barka repülőterén, a terroristák támaszpontján, este 7.30 órakor újra megnyitott a kairói repülőter, amelyet délben bezárták, hogy megakadályozzák az elrabolt angol gép ottani landolását.

A BOAC tegnap este közölte, hogy az elrabolt gép utasainak állampolgársága a következőképpen oszlik meg: 52 angol, 19 indiai, 13 bahreini, 4 Dubay-i 3-3 amerikai és egyiptomi, 2-2 jordániai és ceyloni, valamint 1-1 norvég, francia, libanoni, szíriai és szaúdiai. Három utas állampolgársága ismeretlen, a személyzet 10 tagja pedig angol állampolgár.

A BOAC elrabolt gépe a beiruti repülőter kikutópályáján

azonnali hatállyal beszüntették az összes repülőjáratokat Beirutba és azon keresztül.

A Palesztinai Felszabadító Népfront nyilatkozta, hogy a repülőgép elrablását és közölte, hogy azért rabolták el a BOAC gépet, hogy ezáltal nyomást gyakoroljanak az angol kormányra Leila Cháled, a Londonban fogvatartott terrorista lány szabadonengedése érdekében.

Az angol repülőgép elrablói a Bahrein-Beirut közötti utasok között kerítették hatalmukba a hatalmas gépet és kézigyűrték, valamint revolverrel fegyverezve kényszerítették a pilótát a leszállásra Beirutban, ahol két további dinamittal fegyverzett terrorista csatlakozott hozzájuk. A beiruti repülőterén, miközben üzemanyagot töltöttek fel a gépet, amelyhez a terroristák senkit — még a libanoni biztonsági szolgálat embereit sem — engedtek közlelni, az angol nagykövet is megjelent. Az ellenőrző tornyhoz ment, amelyet a terroristák még előzőleg ugyancsak hatalmukba kerítették, s azt kérte, hogy legalább az aszsonyokat és gyermekeket engedjék leszállni az utasok közül, de a terroristák semmibe vették könyörgését.

A repülőgépen a 104 utas között 30 asszony és 11 olyan gyermek van, akinek életkora 12 éven aluli. A BOAC szóvivője közölte Londonban, hogy egy csecsemő is volt a gépen.

A beiruti repülőteréről való felszállás előtt — miközben a világ már értesült az újabb repülőgép

IDŐJÁRÁS

A Meteorológiai Intézet tegnap esti jelentése szerint ma nem lesz változás az időjárásban. Várható hőmérséklet: Jeruzsálem 18-27, Tel Aviv 21-29, Haifa 24-29, Aftula 21-32, Náziret 19-30, Naharia 20-31, Ludd 20-31, Beer Seva 18-32, Ejlát 25-36 fok.

TIZ EVE HALT MEG

Dr. MARTON ERNŐ

Ma, csütörtökön, szeptember 10-én, d. u. 5 órakor emlékünnepeket rendez a Marton-emlékbizottság és az Uj Kelet szerkesztősége Tel-Avivban, az újságíró-szervezet (Bét Szokolov) székében.

Mély fájdalommal közöljük, hogy a legjobb feleség, sógor, nagynéni

NEUMANN (HEISS) MANCI

(Debreceen — Rechovot)

hosszú szenvedés után itthagott bennünket. Temetése ma, szeptember 10-én, délután 4 órakor lesz a rechovoti temetőben. Autóbusz indul 3.30-kor Osiot, Rechov Háchavura 16. szám alól és megáll az Ezra-utca sarkán. Gyászolják: férje, sógor, sógorai, unokaöccsei és az egész család

Szeretett apám, apósom, rokonunk

FELTER RICHARD

Temesvár — Migdál Háemek

e hó 8-án elhunyt és csendben eltemették. Gyászoló leánya MANN IREN, veje FELIX és a rokonság

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy drágánk

LANG MIRJAM (Mariska) szül. Grünfeld

Elijahu Lang özvegye

Arad — Tel-Aviv
Los Angelesben elhunyt. Utolsó útjára kísérjük pénteken, szeptember 11-én. — Külön autóbusz d. e. 10 órakor a lakástól, Tel-Aviv, Rech. Margolin 3, a körzeti temetőbe, Cholón-Bát-Jám. Gyászolják: családja Izraelben és külföldön

Felejtethetlen drágánk

SCHWEIGER MOSE LAJOS

Subotica — Jeruzsálem

AZKÁRAJÁT ES SIRKOAVATÁSÁT

e hó 13-án, vasárnap délután 4 órakor tartjuk a givát-sauli temetőben. Külön autóbusz indul a Dávidkától, 3.30 órakor.

Felcsége SCHWEIGER ERZSEBET és a gyászoló család

SCHAFFHAUSEN
ETERNA
CORTEBERT
TIARA
ORÁK és
aranyékszerek kapható
LÉWY-nél
Tel-Aviv,
Dizengoff 91

Lakás alkalmi áron eladó.
2 szobás lakás, bútorozva, négy oldalról levegős, front. Bné-Brák, Rech. Cházon 15 24. Legfelső emelet

PILLANATKÉPEK

1. A világban — és főleg az utóbbi napokban a világ légítérében — lejátszó események mellett, a kis pillanatképek csak villanásnyira mutatnak rá a közvetlen környezetünkben lejátszó apróságokra. Ime egy jellemző telefonbeszélgetés, egy ijedt családtag és a Mágén Dávid Ádom ismeretlen telefonálója között:

A családban (pontos név és cím) a néni rosszul lett. Megbőgült és a családtagok a déli órákban — amikor a sajnálatos esemény lejátszódott, képtelenek voltak orvost találni. Felhívták a Mágén Dávid Ádom egyik telefon-számát. Ott türelmesen végighallgatták miről van szó, majd közölték, hogy orvost kell hívni, de nem mehetnek ki, legfeljebb csak az esti órákban.

— De mit tegyünk? — hangzott a kétségbeesett kérdés — Állapota egyre rosszabb, orvost nem találtunk, talán mégis kijöhetnek és beszállíthatnák az egyik kórházba?

— Nem tehetjük, tessék orvost keríteni.

— Borzasztó! És mi lesz, ha Isten örizz, a beteg meghal?

— Azért születünk, hogy meghaljunk, — válaszolta a vonal másik oldalán beszélő férfinag, filozófikus nyugalommal — és letette a kagylót.

2. Dr. A. new-yorki radiológus, egyetemi tanár. Minden évben Tel-Avivban van, itt lakik édesanyja és fivére. Általában nyárranként itt adnak egymásnak találkát, a különböző országokban lakó testvérek. Dr. A.-val a

Tel-Aviv-strand bazeja mellett beszélgetünk.

Megtudjuk, hogy dr. A. idei európai útja nem kizárólag rokonlátogatásnak szólt, hanem részt kívánt venni egy göteborgi orvoskongresszuson. Néhány nappal itt tartózkodás után fel is kerekedett, de a következő, nem mindennapi eset történt meg vele — Tel-Avivban.

Utazásra készülődve megtudta, hogy a rendelkezések értelmében, csak úgy szállhat gépre, ha kolera ellen beoltatta magát. Utazási irodája informálta, hogy a Kirján melyik irodában kapja meg a szükséges oltást. Egy reggel oda is ment — aki már volt ott, tudja, hogy mindig hatalmas sorállás van, hát még a mai helyzetben, amikor senki sem utazhat el az oltási igazolás nélkül. Kicsit megdöbben a számára szokatlan kigyóztó sor láttán, de nyomban a ki-rendeltség vezető-országa után érdeklődött. Az oltást magát nem orvosok végzik, de egyik emeleti helyiségben ráakadt a részleg soros vezetőjére. Bemutatkozott a fiatal kollegának, elmondta, hogy new-yorki egyetemi tanár és, hogy Göteborgba orvos-kongresszusra utazik, megkérdezte, hogy mint orvos nem juthatna-e soronkívül az oltáshoz. A válasz rideg és elutasító volt: semmiestre sem.

— Nem várakozhaték akkor talán ebben a szobában, amíg ráim kerül a sor? — kockáztatta meg a kérdést.

A válasz újból csak elutasító volt és dr. F., a soros orvos, máris más teendő után nézett, mint aki közli, hogy a beszélgetést a maga részéről befejezte.

Dr. A.-t előlötölte az indulat és az ajtóból visszafordulva megjegyezte:

— Ön, kollega ur, egy csunya izráeli!

Az izráeli kollega pillanatig sem maradt adósa, az idős vendég-orvosnak:

— Ön pedig egy náci!

A „náci” orvos vegyes érzel-mekkel távozott és felhívta egyik orvosátársát, aki származási országából való, hogy mit tehetne az oltás megszerzése érdekében.

— Oh, — válaszolta — mi sem könnyebb ennél. Ulj egy autóbába, utazz ki Petách-Tikvára, ahol a városnál szintén elvégzik az oltást és általában kevesen vannak.

Igy is történt. Dr. A. kint-otzott Petách-Tikvára, ahol egy orvoskollega fogadta. Néhányan lézenetek csak, de mégis különböző szobába vezették. Kérdésére, hogy miért, az izráeli orvos így válaszolt:

— Csak nem hagyunk egy kollégát várakozni?! Különbö-zen, itt külön helyiség van a kar-társak beoltása céljából...

Ahány ház, annyi szokás...

(b.p.) (b.é.é.)

„Szabadságharcosok” álarc nélkül

Arab okmányok felfedik a dél-libanoni terroristák valódi énjét

Az izráeli hadsereg akarata ellenére, kénytelen a rendfenntartó, a rendőr szerepét játszani a libanoni határ mentén, főleg a Cheronom délnyugati lejtőjén, amelyet a katonai zsargon Fatachlandnak nevez. A hangzatos név mögött topográfiai szempontból nehéz terepet találunk ahol általában forradalmi ideológiákat és jelszavakat szajkózó terrorista-csoportok tartózkodnak.

Általában a palesztinai nép küldötteinek és önkéntes szabadságharcosainak nevezik magukat, de ha a rendelkezésünkre álló hivatalos arab okmányokba bepillantunk, minden különösebb nehézség nélkül meggyőző-dünk, hogy „ezek az önkéntesek” többnyire zsoldos katonák, akik megbízóik: elsősorban Irák, és Szíria érdekeit szolgálják. Közöttük élénk tevékenységet fejt ki az A-Ázifa, amely a Fatach nevű politikai csoport katonai szervezete. Ismert még a Palesztinai Felszabadító Front nevű mozgalom, amely az előbbihez hasonlóan, főleg a kő-lajban gazdag arab országoktól kap anyagi segítséget. Ebbe a kategóriába tartozik az A-Szajká (Cááká) nevű terror-csoport is, amely a szíriai Báat katonai alakulata és amely az anapártól kap anyagi támogatást.

Az Arab Felszabadító Front párszáz tagot számláló terror-csoport, amelyet a Báat Irák szírnája létesített 1969 áprilisában. Ezek a terroristák Irákban és Jordániában kaptak kiképzést, fegyverrel pedig Bagdad látta el őket.

Az Arab Felszabadító Front valamennyi tagja önkéntes. Hogy kik ezek az önkéntesek, vagyis milyen csoportok és milyen emberek ellen folytat az izráeli hadsereg küzdelmet Dél Libanonban, kiderül az 1970. május 12-én a Litáni folyótól keletre fekvő terroristák bázisok elleni tisztogató akció során számkönyvelt okmányokból.

Az 1969 június 1. keltezésű okmány: az Arab Felszabadító Front, Libanon térségében működő katonaihoz intézett körlevélből kiderül, hogy a szervezet 14 tagját idült alkoholizmus, homoszexualitás és más „tisztességtelen, forradalmárhoz nem illő viselkedés” miatt kizárták sorokból. A főparancsnokság által körlevél név szerint felsorolja a terroristákat és nevük mellett megemlíti eltávolításuk pontos okát.

Ugyanez a terror-csoport 1969 júliusában

herceget, Leitner Eli a neki anynyira fekvő Tasziló-típusú gró-nyira, a kitűnő megjelenésű Reményi József ezalkalommal idő-rosz gallért és Király László a tökéletes inas-pincér alakját jelentette meg. Weiss István a tábornok, majd a félélyű herceg kettős szerepében, sok humorral alakította játékát. Kisebb szerepekben Neumann Judit, Wolf Klári, Klein Marika, Klein Edit, Polonyi Gyöngyi, Király Tibor, igen jó alakítás nyújtanak.

Az előadás rendezője Király László, művészeti vezetője Reményi József, a koreográfus Király Tibor, zenei vezető Póza Andrós és Deutsch Oszkár (zongora) bebizonyították, hogy lehet zökkenőmentes, szép összjáratot nyújtani.

A közönségnek mindenképpen ez volt a benyomása, mert vídám, elégedetten, a Kálmán slágereket dudolva hagyta el a termet.

Ugyanez a terror-csoport 1969 júliusában

Az Arab Felszabadító Front, Libanon térségében működő katonaihoz intézett körlevélből kiderül, hogy a szervezet 14 tagját idült alkoholizmus, homoszexualitás és más „tisztességtelen, forradalmárhoz nem illő viselkedés” miatt kizárták sorokból. A főparancsnokság által körlevél név szerint felsorolja a terroristákat és nevük mellett megemlíti eltávolításuk pontos okát.

Ugyanez a terror-csoport 1969 júliusában

Ugyanez a terror-csoport 1969 júliusában

Ugyanez a terror-csoport 1969 júliusában

a banda „Julius 17” nevű táborába küldte Abud Álfárcsi nevű nyomozóját, aki az év június 22-i jelentésében arról számol be, hogy „a szervezet eme táborában tartozkodó tagjainak jelentős része nem ideológiai, hanem anyagi okokból csatlakozott a front-hoz. A tábor lakói között nyomott a frangulat, számosan „engedély” nélkül távoznak”, vagyis megszöknek. A tiszték és az alisztek rosszul bíráltak alrendeltjeikkel, akiket szidalmaznak és sértegetnek.”

Hogy Álfárcsi nyomozó jelentése nem tulsz, s megfelel a tényeknek, további bizonyítékot kapott az Arab Felszabadító Front nyomozóinak 1969 szeptember 21-iki jelentésével, amely szintén az év május 12-én került az izráeli hadsereg kezébe. A jelentés Abd ál-Chátib nevét említi, aki nem más, mint „a libanoni Ajn ál-Hálauá nevű tábor egyik tisztje.”

Ez az ál-Chátib a Filaszin-mentési Front nevű mini terror-szervezet megalapítója, aki-előzőleg a „Népi Front” dél-libanoni szerve-zeti, katonai és politikai felelőse volt. Ez az uriember tavaly nagyszabású szélhámosági botrányba keveredett, mert a Népi Front és a törpe terror-szervezetek valódi és hamisított pecsétjei segítségével, valamint fiatal ide-alisták naivitásának kihasználásával 75.000 libanoni fontot gyűjtött a terror-csoportok javára és ezt a hazafias célokra szánt össze-gteget az utolsó fillérig eldorbézolta a be-irtui lakókban.

Egy másik okmány, amely ugyancsak az Arab Felszabadító Front pecsétjét viseli, — 1969 július 4. dátummal, Machmud Szálím Námurá, a „Julius 17” nevű libanoni ter-rorista tábor elvesztés parancsnokának men-esztéséről szól. Ez az okmány jegyzőköny-vet is tartalmaz, amelyben az Abu Számír fedőnéven ismert Száid Szálím Amárá nevű terroristát elmondja, hogy parancsnoka, — (Námurá) több ízben erkölcstelen irányel-letet kísérelt meg ellene. A jegyzőkönyv ez-tán még néhány terroristát tanuvalomását említi, akik igazolták Abu Számír panaszát. A tábor tisztjeiből álló hadbírósg a terhe-lő bizonyítékok nyomán eltávolította Mach-mud Námurát, aki „a rossz szellem okozta emberi gyengeségre” hivatkozott.

A májusi katonai akció során, izráeli kéz-re került még a Palesztinai Felszabadító Szervezet” palesztinai felszabadító hadsereg” nevű alakulatának jelentése (1969 július 21) amely közli, hogy két hónap alatt 58 ter-rorista „hagyta el” a „hadsereget”. Ezek közül 8 terroristát gyilkosság, lopás, és isz-akosság miatt távolítottak el, negyvenegy-en „hősiesen megszöktek”, a többiek pedig — „felmentésüket kérték.”

Ez csak néhány adat, amelyet azért kö-zöltünk, hogy mindenki megérthesse, kik a-zok a „hősök”, forradalmárok és szabadsá-g-harcosok”, akik a palesztinai nép nevével visszaélve egyéni pecsenyűjüket igyeksznek megszűnti a két testvérmép közötti elkése-re-dett, élet-halál küzdelem tüzén.

Ismerkedés a magyar jisuval:

KAUFTHEIL JEHOUSA ÁRJE,

aki ötven éve szolgálja a zsidón nevelés ügyét

Mint pedagógus — nyugdíj-ba vonult már, közéleti ember-ként egyre aktívabb. Jónéhány jeruzsálemi szervezet vezetőségé-ben foglal helyet, egyiknek- má-siknak elnöke is.

Az utóbbi években úlpán-tanárrá vált, a héber nyelvet felnőttek szá-mára oktatta. Azelőtt Temesvár-nemzedékeket ottolt be a hé-ber kultúra, a zsidó művelődés iránti fogékonysággal.

Valójában nem temesvári, a mostoha galuti zsidó sors sodor-ta oda. Eredetileg matematika-fizika szakos tanárnak készült, de az ébredők kibredáltak az egyetemről. Így került Erdélybe. Rabbiképesítést szerzett, s előbb 12 éven át dr. Singer Ja-kab mellett rabbi-helyettes volt a temesvári Mizráchi templom-ban, majd a Temesvár-józeffvárosi ort. hittközség titkára, hitok-tatója és tanítója lett. Pedagógus-pályája során zsidó iskolai igaz-gató és liceumi tanár is volt. — lésgyi problémáiról. — s most

Párhuzamosan nagyon élénk cionista közéleti munkát folyta-tott, az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség, a KKL és a Poél Há-mizráchi országos vezetői közé tartozott, évtizedeken át írt cik-keket a Kolozsvári Új Kelet és más sajtóorgánukok hasábjain, de megjelentek írásai a Mult és Jövőben is, illetve az ugyancsak Budapesten szerkesztett Zsidó-Szemlelben is.

Nevelői pályája utolsó, közel két évtizedét Izráelben töltötte. Részt vállalt a vallásos pedagó-gusok mozgalmában, s ugyelző-ván valamennyi magyar-zsidó szer-vezet munkájában is. Gyakorji vendég az előadói pódiumon, hit-szónoklatokra szívesen felkéri-k. Fiatal korában több tanulmá-nya is megjelent — Rámbám-életéről és tevékenységéről. Bach-ja valfilszofiajáról, a vallási parancsolatok szociális vonatko-zásairól, valamint számos nevat-gató és liceumi tanár is volt. — lésgyi problémáiról. — s most

ismét monográfián dolgozik. Te-mesvár zsidóságának történeté-ről igen nehéz tárgyi feltételek között. Nem támaszkodhat levél-tári kutatásokra, a meglévő dok-u-mentumokat is úgy kell kikapar-nia, szinte a tűz körmevel.

Néhány héttel ezelőtt ő volt a temesváriak országos találó-zójának egyik szervezője. Az al-kalmat arra használta fel, hogy megpróbált közvéleményt terem-teni a nagyon hiányzó emlé-könyv mellett. Azt reméli, hogy a jövőben inkább segítik majd, kevésbé tapasztalja az egykori földiek részéről a közömbös-séget.

Szűkebb baráti köre ezekben a napokban ünnepli Kauftheil Jehosuat, ugyanis 70 éves. A — legszebb születésnap ajándékot kapta.

Egy újabb unokát.

(b.p.) (b.é.é.)

FILMHIREK

Susanne Hampshire a bájós an-gol színésznő, aki a „Forsyte Sa-ga” televíziós főszereplője, Fleur figurájának életkéltelével szer-zett világhírnevet, figyelmet ker-szült. A gyerek a várt időnél né-hány héttel korábban született és bizonyos komplikációk voltak. A szülés, bár rendben folyt le, nem a kórházban történt, ahol foglalt szobája volt a színésznőnek, ha-nem egy faluban, ahová szülés-előtti pihenésre ment. Egy bábasz-ony folytatta le a szülést, or-berri gyengeségéért, hogy soha nem tudott uralkodni szenvedé-lyein, sem a szerelmi kísértése-ket nem tudta elkerülni, sem a kártyaszatlokot.

Georg Henry Cloutz, a nagy rendező, aki a filmtörténetbe a „Félelem bére” és az Igazság” c. filmekkel írta be nevét, igen igé-nyes és szenvedélyes rendező, aki mint ismeretes agyonhajszolja szí-nészeit és önmagát. Legutóbbi filmje „A rab” forgatása közben kétszer kapott szívrohamot és az év alatt készült csak el. Saj-nalatos, hogy két szívrohammal fizetett ezért a filmért, amely sem

anvagi, sem erkölcsi sikert nem hozott neki. Most Cloutzot kije-gáltette, hogy három téma is fog-lalkoztatja, okvetlenül filmezni a-kar, csak még nem döntött melyik mellett köt ki.

Az „O. Calcutta” című pornog-ráf musical, amely két éve egy-huzamban szuflott házak mellett került bemutatásra a Broadwayon, most Londonban is látható. Mint ismeretes, az „O. Calcutta” a por-nográfiában világszucsot jelent-nem csak anyaszült meztel-nül láthatók szereplői, de zavar-talanul a nagyérdemű közönség szemelátára folytatnák szerelmi jeleneteket. A new-yorki kritiku-sok valóságban legyilkolták a da-rabot, merényletnek minősítették a jóízűt, a művészet, az emberis-ég ellen. Minden egyes esetben amikor a new-yorki kritikusok le-vágnak egy darabot, az már es-telen nem látható, a producer egy-szerint levezi a misoról. Ezut-tól azonban nem törődtek a nagy-tekintélyű kritikusokkal, mert ugy-veltek, hogy a nagyközönségnek tetszeni fog a produkció. Nem is tévedtek. Most, hogy a london-i kritika támadt a darabnak, nagy felháborodással, a producer szeme sem rebben.

BB LEGUJABB SZERELMI KALANDJA

Brigitta Bardot szerelmi ro-mánca a 23 éves Patrick Jillel a jelek szerint végetért. B. B. ol-dalán felínt egy új férfit, a 38 éves Chiamat Christian lakáster-vező. A szerelmey egy kezdődött, hogy B. B. új lakását ezzel a fel-kapott tervezővel készítette el. A férfi zavartalanul megfordult a sztrák lakásán és egymásba szer-retek. Ezt egyidejű nem publi-kálták, de egy szemfüles foto-riporter észrevette amint B. B. legujabb filmjének forgatása szünetében szerelmesen simo-gatták egymást a tervezővel és nyomban megörökítette a jele-netet. Nem lehetett tovább ta-gadni.

A lakástervező így nyilat-kozott Brigitte Bardotról: — Brigitte magányos, szégyen-lős és önbizalom hiánnyal küz-

dő ember. Szüksége van egy iga-zí férfitre (őrá) és nem egy fia-tal fiúra.

B. B. láthatóan nyugodtabb, kiegyensúlyozottabb, mint eddig volt és boldognak látszik. De, akik ismerik a helyzetet, ismerik őt és hajlamait, jól tudják, hogy a 36 éves B. B. már nem egy-szer hagyta ott 24 éves szerető-jét és egy-egy szerelmi kisiklás után, visszatért hozzá. B. B. le-het, hogy magányos, szégyenlős (?) lehet, hogy nincs elég önbiz-alma, de mindaddig semmi je-lét nem mutatott annak, hogy a meglévő koru férfiktól kívánna önbizalmat kapni. Mindaddig előnyben részesítette a husz év körüli ifjakat és feltehetően ez a tulajdonsága az idők folyamán folytatódni fog.

NAPRÓL-NAPRA

Tilos import

A luddi repülőtérén levő Wimpy kioszk tulajdonosnője, Nora Pin-cházi asszony éberségének kö-szönhető, hogy a mult héten nem sikerült Európából Izráelbe csem-pészni néhány pornográf filmet, amelynek behozatala tilos.

Pincházi asszony látta, amint egy sötétbőrű és fekete hajú fi-atalember közeledik kioszkjához és egy újságpapírba csomagolt tárgyat tesz a pultra. Amikor meg-kérdezte a fiatalembert, miért hely-zi a csomagot a pultra, ez za-vartan így válaszolt: — Oh, ez semmi, mindjárt el-

veszem innen.

A fiatalember viselkedése fel-keltette az asszony gyanúját és ezért értesítette az estről a vá-mhatóságokat. A vizsgálat során, aztán meg is állapították, hogy az Európából érkező fiatalalember csomagjában pornográf filmek vannak és természetesen azonnal elkobozták a filmeket.

A csempész persze haragra gerjedt és amikor „elkapták”, — így kiáltott a kioszk tulajdono-snéje felé: — Ezt maga csinálta...ezért még meglakol...

Kétszerez papa

Avísák, a televízió egyik munka-társának hároméves kislfia egyik este apja társaságában ült otthon és a Mábát-híradóműsort nézte. Hirtelen az apja feje jelent meg.

A parancsnok kertje

A száraz, homokos talajú Éj-lát városában nagy feltűnést kelt egy különálló kis villa, a-melyet minden oldalról zöldellő kuszónövény övez és így valóság-os oázisnak tűnik a pusztaság-ban.

Ki lakik itt? Az idegenvezető röviden azt mon-dotta a napokban az egyik turis-

A gaz...
Akkó...
Ist...
tuc...
ban...
ugy...
nem...
hall...
vát...
Pinc...
nister...
a nap...
t...
ban...
kód...
tudott...
k...
ni...
Szüksz...
nister...
hogy...
m...
kinestár...
akkóiak...
zött...
leg...
buszáló...
nek...
Szápír...
Nem...
rá...
Akkó...
és...
nyil...
het...
egy...
nyit...
A...
ja...
re...
sem...
denki...
előlk...
a...
ros...
é...
Nem...
sz...
nister...
jövője...
A...
várc...
jogos...
j...
zetet...
Sajno...
Az...
A...
t...
rember...
menny...
változ...
kulissz...
a körf...
széri...
szék...
Kor...
szes...
t...
ménye...
az...
helyz...
volna...
tünk...
A...
tatási...
pébe...
és...
ni...
eg...
dlob...
atgo...
nagy...
tek...
E...
sor...
denk...
lesz...
ra...
szül...
mác...
P

AKKÓ SEGÍTSÉGET KÉR

A gazdag történelmi múltra tekintő város az ország egyik nagy turisztikai központja kell legyen

Írta: MENACHEM STEIN

Akkó segítséget kér, orvoslást, tucatnyi problémájára, azonban egy látszik, az illetékesek nem hallják Akkó vezetőinek szavát. Pincés Szápir pénzügyminiszter a közelmúltban egy teljes napot töltött a városban, azonban ködös ígéretekkel kívül nem tudott konkrét segítséget nyújtani.

Szüksévu volt a pénzügyminiszter.

Akkó vezetői már fordultak a kormány tagjaihoz, a közintézmények vezetőihez, sőt a közvélemény segítségét is kérték. Sajnában, rdióban esetelték Akkó nehéz helyzetét, d a panaszok, nem találtak orvoslása.

A legsúlyosabb probléma Akkón

a bürokrácia hermetikusan zárt falait is.

Az óváros nyomorából következő Akkó két ugyancsak súlyos és rossz következménnyel fenyegető problémája: az elhanyagolt, történelmi nevezetességű és turisztikai értékű óváros aranybányaiban lehetne az idegenforgalomnak, de ehhez fejleszteni kellene, tatarozni, rendbehozni. Es innen következő a népesség összetételének egyre súlyosbodó problémája: a zsidó lakosság attól tart, hogy Akkó csakhamar túlnyomórészt arab-lakta várossá változik. És persze mindez az egyre nehezebb egyre nyomasztóbb problémáknak csak egy része.

A város lakóinak véleménye szerint, míg a múltban mint elmaradt, fejletlen városról kellett Akkóról beszélni, ma megváltozott a helyzet: nem elmaradt, hanem szerencsétlen városról van szó. Ha évekkel ezelőtt a városvezetés, semmilyen hajlandóságot sem mutatott a város fejlesztésére, ma elmondhatjuk, hogy a városatyák mindent megtesznek, hogy rendbehozzák a társadalmi és gazdasági kérdések kusza fonalát. A város elkeseredett küzdelme, nyilvánvaló. De ennek ellenére.

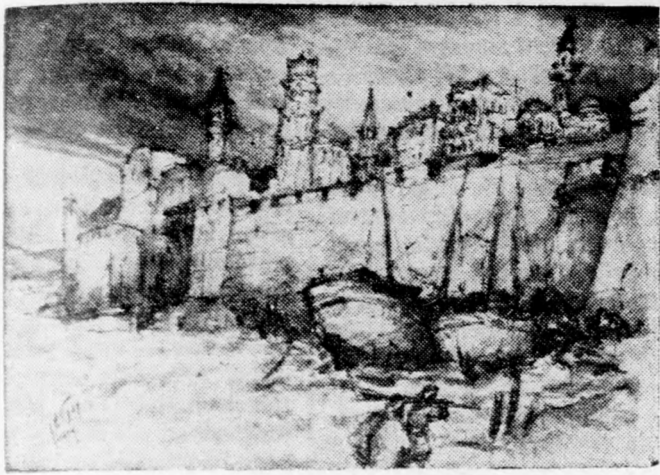
a kormányhatóságok nem sietnek a tényleg fejlődni kívánó település segítségére.

Az olvasó talán emlékszik arra a háború előtti viccre, amikor a luddi repülőterem — a növekvő Jeridára célozva — kiálták: Aki utolsónak lép ki, oltsa el a világot!

Sajnos, az a helyzet, hogy ez az akasztófa humoru vicc tragikus valóság lehet Akkó számára, ha a város állapota nem javul hamarosan. A kevert lakosságú város legégetőbb problémáinak elhanyagolása feltétlenül a fiatalok és a képzett rétegek tömeges „jeridázásához” vezet. Akkón előbb-utóbb nem lesznek szakemberek.

Akkik derűsen szemlélik a helyzetet, most abban reménykednek, hogy Akkó majd a pénzügyminiszter unokája fogja rendbehozni. Ugyanis az történt, hogy akkói látogatásán elkísérték a minisztert unokái is. Egyikük, Nir, az irodáék mellé állt a város háza titkárságán és míg a nagypapa a következőt pötyögte ki az irodáék: „Arra kérek, hogy segíts Akkó gyors újjáépítésében”. Az optimisták remélik, hogyha semmi más, Nir közbenjárása talán mégis segít.

Boldogok a hívők.

AZ AKKÓI VÁR (Whitmann Dénes restménye)

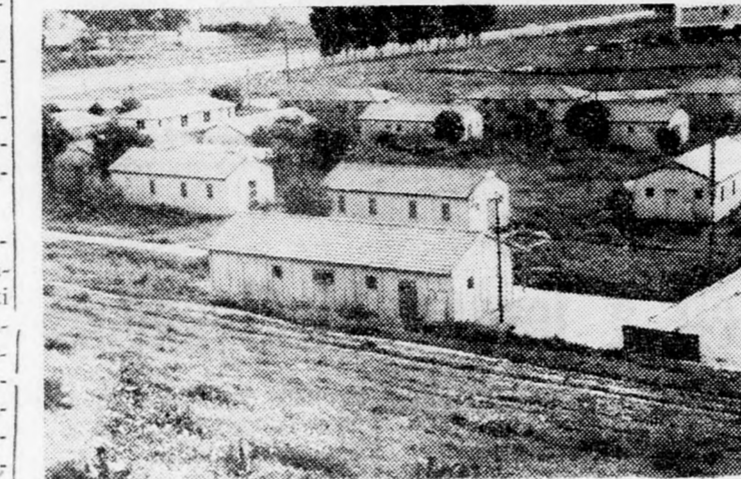
viszont mindenki tudja, hogy meg van köve a keze a kincstár helyzete miatt. A naiv akkóiak számos követelése között legalább a központi autóbusszállomás leállított építkezésének megújítását kérték, mire Szápir lakónakusan válaszolt: Nem rám tartozik.

Akkónak súlyos bajai vannak és nyilvánvaló, hogy nem lehet egyszerre orvosolni valamennyit. A városatyák legnagyobb bajja, hogy eddig még az első lépésre sem voltak képesek, holott mindenki elismeri, nem hiányzik belőlük a jóakarát és valóban a város érdekeit tartják szem előtt. Nem szabad, hogy a pénzügyminiszter megkötöttségében Akkó jövőjének elgáncsolását lássák. A város köteles tovább harcolni jogos követeléseit, viszont jótanács kell hogy megítélje a helyzetet. Sajnos nem sok lehetőség kö-

lakáskérdés. Tizenkét család él ma is a jóformán teljesen elhagyott és teljesen elhanyagolt Misimár Hájám mábárában, a homokbuckák között, a város déli bejáratánál. Négyezerötven család szorong a Napoleon mábárában, embertelen körülmények között. Egyes barakokban 15 ember él.

Rendkívül veszélyes körülmények között élnek az arab lakosok, az óvárosban, többnyire omladozó romházban.

Az óváros, dicső történelmi korok fennmaradt emléke, elhanyagoltan, máladozva fátong földalatti kazamatáival és föld feletti romházaival, az államalapítás huszonkettedik évében. Kileneczer férfi, nő és gyermek él 600 építményben, amelyeknek közbiztonsági állapotát még sohasem merték megvizsgálni. Nem vitás, hogy ezeknek a lakosoknak a segélykiáltása, át kell hogy törje még

A Napoleon mábárá, Akkó problémáinak egyike, amelyre még nincs megoldás.

AZ EMBER NEM IS HINNÉ...

Fenti cím egy novellának a címe, a novella a miskolci „Napjaink”-ban jelent meg, a „Napjaink” meg irodalmi és kulturális lap, a Borsod-Abaúj-Zemplén-megyei Tanács lapja, a novellát F. Csillag Olga írta. Ismerjük Csillag Olgát, es lap hasábjain volt szerencsénk nemrégiben a deportálásról szóló érdekes és értékes naplóját ismertetni.

Szeretem a miskolci „Napjaink”-at olvasni. Régi emlékek fűznek Miskolchoz. 1916. Rudolf-kaszárnya, gyakorló-tér, különbséggel legyen mondva: templomok, papok tanítók. Az ember a múltját keresi benne, egy-egy nevet, hátha felbukkan valamelyik oldalon, de mindannyiszor csalódom, akit én keresek, azok odafenn olvassák bizonyára a lángbetűkkel nyomtatott Auschwitz és Vidékét. Minden sor elolvassok, ami Miskolccal összefügg, különösen amióta Zemplénnel egy kalap alá veszik, mintahogy a „Napjaink” is. Elolvastam Schüch Jenő miskolci főrabbi cikkeit is, a város utóbbi 25 esztendejéről, meg azelőttől.

Az azelőtti időről, azt írja Schüch főrabbi, hogy az első években a letelepülő zsidóknak Miskolcon igen nehéz sorsa volt, mert a város különféle rendeleteket hozott ellenük. Később módosították magatartásukat s ezt bizonyítja a városi köztitűlés 1861-es határozata, amelyben rokonszenvével biztosította a zsidó felekezetet. Sajnos, ez a rokonszenv nem volt hosszútávú.

Ehhez csak azt akarom hozzátenni, hogy a három pontot nem én raktam a Schüch főrabbi írásához, hanem ő saját maga. No, és még azt is, hogy a főrabbi ur cikke, — nem a „Napjaink”-ban jelent meg, hanem a Magyar Izraeliták Lapjában, az Új Életben.

Érdemes még idézni ebből a lapból azt is, hogy 1944-ben 15.000-re ugrott a miskolci zsidók száma, a visszatértek száma, — 1.400. (L. bővebben Miskolci Mártírok Könyvét, írta: S. Paszternák rabbi.)

De térjünk vissza F. Csillag Olga novellájára, amelyet az életből vett. Csillag Olga elmondja, hogy egy szép napon csegették nála. Első pillantásra ismeretlen asszony robbant be hozzá, majd lassan felismerte, valaha egy házban lakott a barátjával. Férje vasvári munkás és egy kisfiuk volt. Az is eszébe jutott, hogy az 56-os ellenforradalom idején, amidőn barátjónak az egyik szomszéd fenyegetése miatt bujkálnia kellett, nála lakott menekedni. — K-né (így nevezi Cs.O.) hirtelen beszélni kezdett. Egy kérése van és ez a kérés megokolt. Ó nagy szívséggel tett egyszer

Csillagknak, amelyért sohse kapott, de nem is kért eddig viszonzást. Bizony. Most azonban igen, most a fia, egyetlen gyermeke boldogságáról van szó, ömlött a szó a szájáról.

1944-ben deportáló vonat állt az állomáson. Egyik vagonban Cs. O. férje, aki könnyöve kérte, hogy hozzon neki egy újságot. O. K-né, gondolkodás nélkül megvette és beadta neki, nemdörövé a csendőrök szidalmával és fenyegetésével, hogy bedobják őt is a zsidók közé.

Csillag Olgát is csodálta e jti, hogy K-né ennyi emberséget, segítségért 25 évig várt, hogy jutalmat kapjon. Most azonban határozottan igen.

Közben hazatértek Csillag Olga férje is. K-né szép sorjában neki is elmondja jövőte célját. Cs. O. közben arra a meggyőződésre jut, hogy K-né kérése jogos, cselekedete valóban hűs volt, hiszen azokban az időkben hálások voltak azoknak is, akik a köszönésüket viszonozták, vagy néhány érdeklődő szót mondtak. A férje is így gondolkozik és már kérdi is az asszonyt, hogy mivel viszonzhatná bátor fellépését, önfeláldozását. Es az asszony nem kéri meg: — A zsidó asszony nem akarja a fiamhoz adni a lányát, azt mondja: zsidó volt akar. Így, zsidó asszony, zsidó vő, zsidó minden mondatában.

— A fiam pedig csak azt szereteti, másról hallani se akar. Hiába beszélem neki: fiam, már a bádogos zsidó is mondta, kapsz te minden újadra tiz lányt is. De neki csak ez kell. Ezen a zsidóasszony Csillag Olga is elakad, de egyhamar megvigasztalódik, hogy hát „ez már így van, nem sértő, lekicsinylő szándék, egyszerűen megszokás, amit az idősebb generáció már képtelen elhagyni”. Persze.

Végre kipakol K-né, hogy mit akar az akkori kiállításért cserébe. Hogy menjen el a Cs. O. ura a zsidó lány anyjához, igazolja, hogy nem voltak nyilasok. Ómaga meg, az írónő, írjon egy levelet, hogy 44-ben is, meg 56-ban is pártolták a... szóval magukat.

Cs. O. megéri, hogy ír. Istenem, miért ne írna?! „Legyen boldog a két gyerek, hiszen szeretik egymást, érzelmeiket nem befolyásolhatja a régi előítélet. Ok semmit se tudnak a szülői kérésről, az ő szomorú múltjáról, nem is érdekli őket.”

De Csillag Olga hirtelen észbekap, így folytatja: „En azonban már 35 évvel ezelőtt tanultam a falumban két fiatal hasonló küzdelmeket, amely hajszál híján tragédiává válnak. Pedig akkor csak a református Sándor és a római katolikus Piroksa küzdöttek boldogságukért”. Cs. O. akkor a szerelmes párnak drukkolt, izgult. Persze, az akkor volt, most felvilágosodott korunkban nem szabad megismétlődnie a régi történelmek — írja tovább.

Görülnek az események, a látogatásnak, levelezésnek meg volt a hatása, már készülődnek a jegygyűjtők vásárlására. Észrevétlenül Cs. O. ék lettek a sádcheknek, vagy ahogy ő monia: „A házasságfelelősök”, az ő házukban folynak az esküvői előkészületek.

De az akadályok nem szüntek meg, hol a fiu anyja gondolta őket, hol meg a leány anyjának jutott eszébe a jó zsidó apai ház. Végül még egy utolsó atk a fiu anyja részéről: — A gyerekek pedig mind a mi vallásunkat fogják követni!

A galuti zsidó mama nem bírta tovább a harcot, ezt is szótlanul hagyta. Ezen ütköztek meg a református Sándor és a katolikus Piroksa szülei is valaha, a gyerekek vallásán. Piroksa akkoriban a Sajóba vetette magát, csak nagynehezen tudták onnan kimenteni.

Csillag Olga az alábbiakkal fejezi be novelláját: „Vajon a mi kedves pártfogoltaink élete hogyan folytatódik, nem eszel-e ki boldogságuk ellen újabb gátakat a szülői rártartás és elfoelt önzés? Az ember nem is hinné, hogy ma is megeshetnek efféle históriák. A XX. század vége felé...”

Nem hiszem, hogy Cs. O. Auschwitzban is így gondolkodott-e és az ura, amidőn K-né az újságot a vagonba a csendőrök szidalma között feladta neki. Azt hittük, a magyar zsidók Auschwitzban tanultak valamit, meg 56-ban.

Ha nem csal az emlékezetem, éppen Miskolcon 1945-ben, pogrommal fogadták az életbenmaradtakat. Azt hittem, tuloznak a külföldről járt izraeliek, amidőn arról számolnak be, hogy mennyire ellitünk mi a galuti zsidóktól, iróktól és olvasóktól. Ki gondolta volna, hogy a XX. században már idáig jutottunk. Az ember nem is hinné...

Sajnádomon Juliskát, az idegen hitű gyermekek jövőndő anyát, akik a saját gyermekeik fognak majd megtagadni, de még jobban sajnalom azt, aki ilyen buzgógn szötte ezt a szöveget.

Csillag Olga novelláit nem a fantázia szülte, él alakok, ott élnek Miskolcon vagy a vidéken. Amit mondanak, azt nem az írónő adja a szájukba, maguk mondják, ő csak kopirozza. Csak az a szomorú, hogy az írónő, a zsidó írónő, a maga véleményét is elmondja. Ez föltette szomorú. Példát szolgáltatott vele, hogy Izrael galuti fáiáról hogy kell a bimbókat kegyetlen kézzel letépní.

Löwenkopf Kálmán

(New York Times)

Az iskola-tévé stúdiójában:

Ott, ahol a képet „keverik” és a hangokat „főzik”...

A tökéletes hangszigetelésű 5x5 méteres teremben tucatnyi technikus sűrű-forog. A mennyezetre szerelt ívlámpákat állítják be, változtatják az álló reflektorok helyzetét, mások kulisszákat állítanak a helyükre, míg társuk a körfüggőnyit igazítja. A terem közepén egyszerű, kis kerek asztal áll, körülötte néhány szék.

Kormányválság van a láthatáron, az összes tévé-stúdiókat lefoglalták az egyéb események. Minden miniszter most nyilatkozik: az egyik a koleráról, a másik a külpolitikai

léptük át a tel-avivi Rámát-Aviv-negyedben lévő oktatási televízió épületének bejáratát. Suvál igazgató kalauzolt bennünket a szentek szentjébe: oda, ahol az adásokat készítik elő. Két közepes méretű stúdió áll az iskola-tévé rendelkezésére, rendkívüli időkben azonban — mint ezt említettük — a „nagy”, az általános tévé is igénybe veszi az ultramodern felszerelésű stúdiót és technikai szolgáltatásait.

A padlót vastag hangfógo szőnyeg borítja és a két terem közötti hermetikusan zárt üveg-

lencse-szemüket részegezik az „áldozatukra”, — az év legtöbb napján tanárember, nagynéha egy-egy közéleti személyiség, — s a „látottakat” a talpukra szerelt vékony kábelrel továbbítják egy üvegfalú emeleti helyiségbe. Felkapaszkodunk a keskeny vaslépcsőn, — amelynek minden fokát hangfógo-szőnyeg borítja, s máris ott vagyunk, ahol ezek a kábelek végetérnek az ellenőrző teremben.

A terem közepén hosszú „asztal”, rajta a gombok és emeltyűk hosszú sora. Ennek az asztalnak közel 100 kis ablakszeme van, — amelyek még most is, amikor nincs felvétel, hunyorognak. Elektromos szaknyelven, ez az asztal egy óriási vezénylő-tábla, amelynek néhány technikus, a rendező és segédjei a teljes hatalmu urai. Szemközt hat kis ekrán, helyesebben három pár képernyő. A kábel-ideg feladata az, hogy a képek közötti átmenet lassu legyen és ennek a kis karnak a segítségével „jédkiz elő” hogy néha két-estleg több szögből látjuk a felvételt. Gombnyomásra a kép hirtelen, élesen változik.

A rendező széke előtt kis mikrofon áll a vezénylő táblán, ebbe mondja be halk és világos utasításait, amelyeket csak a filmoperatőrök hallanak a fülükön lévő kagylókon keresztül. A rendező kézjegyintésére, vagy ujjmozdulatára az ellenőrző szobában tartózkodó technikusok a kívánt felvevőgépet kapcsolják be a közvetítésbe. Az egyik emeltyű feladata az, hogy a képek közötti átmenet lassu legyen és ennek a kis karnak a segítségével „jédkiz elő” hogy néha két-estleg több szögből látjuk a felvételt. Gombnyomásra a kép hirtelen, élesen változik.

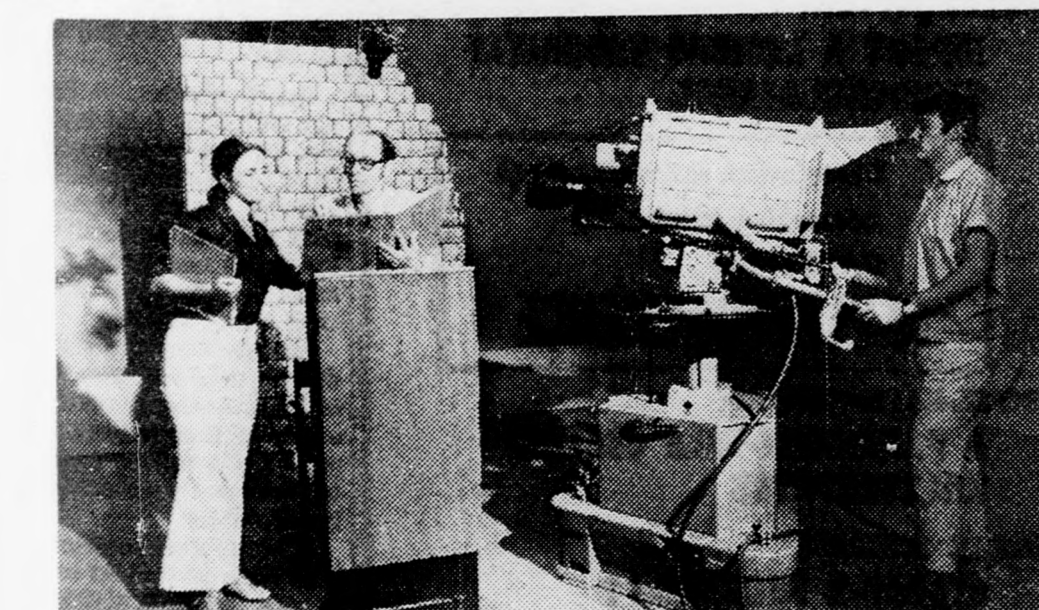
A szomszédos, ugyancsak szigetelt üvegfalú helyiségben „főzik” a hangeffektusok tulajdonos részét. A madarcsicsérgés, a békák kurutyolása, a rohogó autó fékezése, a mennydörgés, a vízcsobogás, sőt a suttogó szél is, itt születik ebben a szobában. A rendező feladata a megkevert képet „összhangba hozni” a hangeffektusokkal, mégpedig úgy, hogy a közönség a tökéletes illuziót kapja. Sikerült bejutnunk abba a tágas terembe ahol a közvetítés folyik. Természetrájk órákat vitet az iskola-tévé. Bonyolult készülékek forog a filmtekercs, a másikon a hangszalag. Három technikus a műszerek hosszú sorával

bajlódik és a kontroll-képernyőn tisztán látjuk az egybekevert képet és szöveget. Ebben a teremben egy szabványos tévé-készülék is áll, amely kizárólag az országos leadóval van kapcsolatban. Ebből a vételből tudja meg a közvetítést felelős, hogy minden rendben van. Megtörtént már ugyanis, hogy a rámtávívi stúdióban minden pontosan „klappolt”, azonban áramzavar miatt az országos központi műsorsugárzó nem működött.

— Vége a közvetítésnek — mondja a mikrofonba az ügyeletes technikus és a kontroll képernyőn feltitnik az iskola-tévé emblémája: a nyitott könyv, s felette a stílizált lángnyelv. A természetrajz lecke befejeződött, a film- és hangtekercsek visszakerrülnek a jól őrzött raktárba, ahol négy évig tartják őket. A leckeanyagot négy évenként cserélik az iskola-tévében „az évek folyamán ugyanis változások történnek a tananyagban és az iskola-tévé nyom követi az oktatási metodikát” — mondja kísérőnk.

Az egyik felvétel-vezető szavaival élve: „Furcsa világ ez, a tudás, a megfeszített munka és az illuzió keveréke”. Márpedig illuziók nélkül most a hazudók század második felében is nehéz élni.

FUCHS ÁVRAM

helyzetéről, a harmadik pedig arról beszél, mi volna a legjobb, amit az amerikaiak helyettünk elvégeznének.

A kormányválság miatt került ide az oktatási televízió 1-es számú stúdiójának közepébe a kis kerek asztal. Ha a miniszterelnök és a hadügyminiszter nem tud majd megegyezni egymással, egyikük ebben az intim kis stúdióban válaszol majd az elzözetesen alaposan átgondolt és megbeszélte kérdésekre, hogy a nagyközönségnek megmagyarázza a történetek hátterét.

Erre azonban csak az esti órákban kerül sor, addig a technikusok hadjárá a szó. Mindenkori remélik, hogy az egész munka felesleges lesz, azonban a televízió nem adhat a „majd”-ra. A t. Hallgatóság este, ha kinyitja a készüléket, pontosan és lehetőleg élethű információt akar. Jár neki. Megfizet érte. Percekkel ezelőtt, többszöri ellenőrzés után

falu folyosóról (a stúdió mennyezetének magasságában van) tökéletesen lehet látni, ami a két helyiségben történik, anélkül, hogy a munkát zavarnánk.

Belépünk az 1-es számú stúdióba. Most szabad a belépés, az ajtó felett nem ég a felvétel jelző vörös lámpa. Köröskörül sötétzint hangfógo kárpítja borítja a falakat, mert ezerszer jaj annak a felvételnek, ahová sikerült a külvilág zajának beszivárognia. A mennyezetben a terem teljes hosszában erős acélsínék. Izraeli patent, amelyet már a külföldi tévé-állomások is megvásároltak. Ezekre akasszák fel a kívánt magasságra beállított reflektorokat, amelyeket a rendező csaknem néma utasítása szerint könnyed kézmozdulattal mozgatnak, csoportosítanak. A fal mentén most viaszokú vászonnal leborítva pupos hosszucsuórn szörnyőhöz hasonlóan áll az öt tévé-felvevőgép. Néhány óra múlva, amikor a felvételek megkezdődnek, homályos

„Vásárlók sztrájkja” volt 14 helyen

LEMONDOTT EFRÁJIM BEN ÁRCI, AZ ÁRELLENŐRZŐ BIZOTTSÁG ELNÖKE

Ma újabb listát tesznek közzé a maximális árakról

Az indokolatlan áremelések ellen szervezett vásárlási sztrájkot, amelyet a Hisztradrut kezdeményezett tegnap sikerrel tartottak meg az ország 14 különböző településén. Ezeken a helyeken délelőtt 10 és 11 óra között a háziasszonyok tartózkodtak a vásárlásoktól. A Hisztradrut ezt megelőzően falragaszok, plakátok, megafonok és önkéntesek által előszóval adott felvilágosítás útján magya-

hol a háziasszonyok azzal érveltek, hogy egy óra nem elegendő a közönség megbotránkozásának kifejezésére. Nuzhát Kácav, a Hisztradrut fogyasztási tanácsának elnöke megelégedésének adott kifejezést a sztrájk lefolyása felett és hangsúlyozta, hogy a sztrájk nagy visszhangja volt a megfelelő helyeken. A Hisztradrut fogyasztási tanácsának vezetősége tegnap

totta be lemondását.

Ma, csütörtökön újabb hivatalos listát hoznak nyilvánosságra különböző cikkek maximális áráról. Ebben a listában borfajták, lekvárok, paradicsom-konzerv, hűsítő italok és más cikkek szerepelnek. Az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium szóvivője ezzel kapcsolatban hangsúlyozta, hogy a lista a maximális árakat tartalmazza, amelyeknél drágábban nem szabad forgalomba hozni a listán szereplő cikkekkel és felkéri a közönséget, hogy árdragítás esetén emeljen panaszt az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium illetékes kirendeltségénél.

Az árelőellenőrző bizottság egyébként — még mindig Efrájim Ben Árci elnöke alatt — ülést tartott tegnap és elhatározta, hogy jóváhagyja néhány gyár áremelési kérését, de a követelt százaléknál alacsonyabb mértékben. Így például jóváhagyta a Phoenicia üvegyár készítményeinek 6 százalékos emelését, a Telma-gyárnak 5 százalékos terjedő áremelését és a Kárgál által gyártott kartonpapír-dobozok 14 százalékos áremelését.

A kormány döntése értelmében egyébként az állami főszámvévő jövőben nem hagyja jóvá a kifizetéseket azoknak a gyáraknak, amelyek joztalan áremeléseket hajtották végre.

Mose Sandberg, az ipar- és kereskedelemügyi miniszter gazdasági tanácsosa tegnap a Munkapárt Bét Beriben megrendezett belső ülésén figyelmeztetett, hogy a közönség túlzott egykedvűséggel

fogadja a súlyos gazdasági helyzetet. Hangsúlyozta, hogy nem szabad kettéválasztani a biztonsági és a gazdasági problémákat, ugyanakkor azonban erőlyes magatartást kell tanúsítani az indokolatlan áremelésekkel szemben, mert ez végeredményben inflációhoz, munkanélküliséghez és gazdasági katasztrófához vezet. Végül rámutatott, hogy a kormány erőlyes lépésekre határozta el magát azokkal a termelőkkel szemben, akik indokolatlanul emelik az árakat, vagy nem nyújtanak be kalkulációjukat.

Jeruzsálemben letartóztatási végzést bocsájtottak ki Leila Cháled ellen

Izrael követeli Angliától a terrorista lány kiadatását — Leila Cháled és bűntársa nem ment át a vámvizsgálaton Amsterdamban

Eliezer Goldberg jeruzsálemi járásbíró kedden letartóztatási végzést bocsájtott ki Leila Cháled ellen, akit azzal gyanúsítanak, hogy rablást próbált elkövetni az El Al Amsterdamból New Yorkba tartó gépe ellen és akit angol börtönben vizsgálati fogságban tartanak. A letartóztatási végzést kibocsájtását Meír Sámgar államügyész, illetve a rendőrség kérte.

A letartóztatási végzés tulajdonképpen formális lépés, amelynek alapján Izrael a terrorista nő kiadatását kérheti az angol igazságügyi hatóságoktól a két állam között fennálló kiadatási egyezmény értelmében. Az igazságügyminisztérium szóvivője szerint a minisztérium jogszerzői megállapították, hogy az egyezmény értelmében Anglia köteles kiadni Izraelnek Leila Cháledet, mert a lány bűncselekményt izraeli repülőgépben, nemzetközi légtérben, tehát a nemzetközi jog szempontjából izraeli területen követte el.

A letartóztatási végzés kibocsájtására vonatkozó beadványban az igazságügyi hatóságok repülőgép-rablási kísérlettel, gyilkossági kísérlettel és súlyos testi sértés okozásával vádolják Leila Cháledet, aki hamis hondurasi utlevéllel, Luna Maria Chabs néven szállt fel a gépre.

Hollandiából érkező utasok egyébként elmondották tegnap a luddi repülőtéren, hogy Leila Cháled és bűntársa, aki életével fizetett a kísérletért, nem ment át a vámvizsgálaton az amsterdami repülőtéren. Mindketten Nyugat-Németországban vásárolták jegyeiket, amelyek a Stuttgart-Frankfurt-New York vonalra vol-

tak érvényesek. Stuttgartól Frankfurtig és onnan Amsterdamba a Lufthansa gépén tették meg az utat, mert kérték, hogy az El Al gépeivel utazhassanak tovább. Amsterdamban a tranzit-utaskor termében várakoztak, s így sikerült kikerülniük a vámvizsgálatot. Amikor felszálltak az izraeli repülőgépre, megvizsgálták podgyaszukat, abban azonban semmi gyanusnak nem találtak, ami érthető is, mert a revolver és a kézi-gránátok testükön voltak.

Az is megállapították időközben, hogy a Leila Cháled társaságában levő terrorista előzetesen szőke festette haját, hogy európai benyomást keltsen. Leila Chálednél — a holland vámőrök elbeszélése szerint — megfigyelték, hogy melle tilságosan nagy, de nem tulajdonítottak ennek különösebb fontosságot. Később kiderült, hogy melltartójában volt a két kézigranát.

Ugyanaz nap két sötétbőrű és fekete haja fiatalember akart elsőosztályú jegyeket vásárolni az El Al gépre, a tisztviselő azonban gyanusnak találta őket és közölte, hogy nincs már hely a gépen. Később elmondotta gyanúját az amsterdami repülőterei hatóságoknak.

Az amsterdami légiiközvetítő hatóságai azonban semmit sem tettek. Végül kiderült, hogy ez a két fiatalember résztvevő a Pan American óriásgépeinek elrablásában.

— Ugorj, kiskutyám! Majd én megtanítalak szépen pitizni!

EZER WEIZMAN:

«Likvidálni kell a jordán királyságot»

A volt közlekedésügyi miniszter a repülőgép-személyzet felfegyverzését javasolja

Ezer Weizman szolgálaton kívüli tábornok, aki nemrégiben még közlekedésügyi miniszter volt, tegnap aggodalmát fejezte ki a repülőgép- és légitársaságok felett és kijelentette, elérkezett az ideje, hogy valamennyi légitársaság felfegyverzeze a repülőgépeken szolgáló személyzetét.

Weizman, aki szolgálati ügyekben Zürichbe utazott, a luddi repülőtéren nyilatkozott és elmon-

volna néhány hasznos tanácsa. A továbbiakban kifejtette, véleménye szerint

elérkezett az idő a jordán királyság likvidálására. Ha az izraeli hadsereg aránylag jelentéktelen okok miatt elhárítja, hogy „rendet csinál” a libanoni területen, akkor nincs sem mi ok arra, hogy ne tegye ugyanazt Jordániában.

Likvidálni kell a „kiskirályt”, aki 1967 június 5-én kést döfött Izrael hátába.

A továbbiakban a volt közlekedésügyi miniszter annak a véleményének adott kifejezést, hogy a világ népei nem avatkoznak bele, ha az izraeli hadsereg bevonulna Jordániába és rendet teremtene ott.

A repülő-személyzet felfegyverzésével kapcsolatos javaslatát indokolva, Ezer Weizman kijelentette, hogy minden hajóskapitány széleskörű jogokkal rendelkezik és fegyver is van nála, így tehát a száz, vagy több utasért felelős repülő-személyzetet is fegyverrel kell ellátni. Megjegyezte, hogy eddig attól

dotta, hogy miniszter-korában ilyen értelmű javaslatot tett Knut Hammarskjöldnek, a nemzetközi légitársaságok vezetőinek — de nem volt hajlandó közzélni, hogyan reagált Hammarskjöld erre a javaslatra.

A volt miniszter tagadással válaszolt az ITIM munkatársának kérdésére igaz-e, hogy a miniszterelnök tanácskozára hívta meg a repülőgép- és légitársaságok ügyében és megjegyezte, hogy kár, mert lett

A sieni olimpiászton IZRAEL SAKKOZÓI DÖNTETLENRE VÉGEZTEK KUBÁVAL

Sakkválogatottunk még mindig a második helyen áll. A németországi Siegenben folyó sakkolimpiászton az izraeli válogatott a negyedik fordulóban 2:2 arányú döntetlenre végzett Kuba válogatottjával. Az első táblán Kágán legyőzte Garcia nemzetközi mestert, Kreidman és Gelfer döntetlenre végeztek Jimenezel és Diazzal, Perce pedig elvesztette játszmáját Kobo nemzetközi mesterrel szemben.

Abban a csoportban, amelyben Izrael játszik a listavezető Csehszlovákia 3:0 arányban legyőzte Skóciát, a negyedik játszma pedig félbeszakadt. Argentína 1:0:5 arányban vezetése tett szert a negyedik játszmára.

A harmadik fordulóban visszamaradt játszma Geller és a skót Prichett között döntetlenül végződött, így Izrael végeredményben 3:5:0:5 arányban legyőzte Skóciát. A negyedik forduló után a táblázat állása a következő: Csehszlovákia 13 és egy félbeszakadt

játzsma, Izrael 11, Norvégia 10 (2), Argentína 9,5 (2), Kuba 9,5 pont stb. Az izraeli válogatott tegnap este a lista élén álló cseh sakkozókkal mérkőzött.

A politika tegnapelőtt este első ízben árnyékolta be a versenyt. Albánia válogatottja nem volt hajlandó kiállni Dél-Afrika ellen és a rendezőség végül úgy határozott, hogy 4:0 arányban Dél-Afrika javára írja a mérkőzés eredményét, de nem távolítja el Albániát a versenyről.

AMIT TABORNOK HELYTELENTI A RAKETAK ELLENI KATONAI AKCIÓT

Meír Amit tart. tábornok, aki az utóbbi években a központi hírszerző szolgálat főnöke volt, tegnap este a tévé Mábát adásában azon nézetének adott kifejezést, hogy ez idő szerint nem hiszi, mintha szükséges és indokolt lenne katonai akciót fogantatni az új egyiptomi-szovjet rakéta hálózat ellen a Szuézi csatorna

mentén. Amit tábornok kifejtette, hogy semmiképpen sem híve a mindenáron való tüzszünetnek, de azt sem szabad szem elől tévesztetni, hogy a tüzszünetnek is vannak számos előnyei. „Nem vagyok meggyőződve arról, hogy a rakéták ügye indokoltá tenné most a tüzszünet megtörtéjét” — jegyezte meg Amit és kijelentette, hogy különben is helytelen lenne politikailag illyenszerű katonai lépést tenni alig tíz nappal Golda Meír miniszterelnök amerikai látogatása előtt.

Beirut, (Reuter). — Kairóban úgy vélik, hogy Izrael katonai akciót készít elő Egyiptom ellen, de ez idő szerint úgy döntött, elhalasztja annak végrehajtását, mert még nem határozták el, mikor és hol csap le Izrael Egyiptomra, — írja tegnapi számában az El Náhár című lap.

Az újság Kairóból származó tudósítása tudni véli, hogy az azonnali izraeli támadás veszélye volt a központi téma az egyiptomi kormány hétfőn megtartott minisztertanácsán, amelyen Nasser személyesen elnökölt.

A beiruti újság megjegyzi még, hogy közvetlenül Izrael bejelentése után, miszerint kiválik a dr. Gunnar Jarring védnöksége alatt folyó hétketárgyalásokból, Egyiptom sürdösen megkezdte azon katonai terveinek felülvizsgálását, amelyek egy esetleges izraeli rajtütésből származhatnak.

AZ UJ KELET HOLNAPI SZAMABOL

- DAN OFRY: A TERROR — ES A VEDEKEZES
- JONA KESZE: GOLDA MEIR AMERIKAI UTAZASA ELE
- KISHONT FERENC: HALADJON ON IS A KORRAL
- SZEKELY ISTVAN: RIPIRT A LEGIERO TECHNIKAI SZAKISKOLAJAROL
- Uj regényünk első része holnapi számunkban jelenik meg: GÁCS TERI: OLVASZTOKEMENCE

- LAMPEL-LAPID TAMAS: A PARKINSON-FELE CSALADI KOLTSÉGVETES
- Dr. DEAK ZOLTAN: SZABAD-E FELEJTENI? (New-yorki levél)
- NASCHITZ FRIGYES: MAURIAE EMLÉKEZETE
- DAVID MARTON: RIPIRT A KIRJAT-CANZI CHASZID LAKODALOMROL
- SURANYI IMRE: GYASZMAGYAROK A NILUS MENTEN

IOVABBA ALLANDO ROVATAINK, CIKKEK. RIPIRTOK, SOK OLVASNIVALO AZ UJ KELET HOLNAPI — PENTEKI — SZAMABAN!

A tel-avivi Rámát Aviv negyed volt egyike annak a 14 helységnek, ahol lefolytatták a vásárló-sztrájkot

rázta meg a háziasszonyoknak a sztrájk okát és jelentőségét. A beérkezett jelentések szerint Kármelben teljes volt a vásárló-sztrájk, Kirját Málachiban sok vevő visszaadta a kereskedőnek a már megvásárolt árucikkeket és más helyeken, mint Rámát Avivben (lásd képünket) Ejláton, Kirját Gátban, Herzlián és másutt is sikeres volt a sztrájk. Herzlián néhány üzlet be is zárta a sztrájk idejére. Kevésbé sikeres volt az akció Natanján és Beér Séván,

ülést tartott, amelyen jelentést hallgatott meg a fogyasztók védelmében hozott intézkedésekről. A Kneszet pénzügyi bizottsága hétfőn ül össze, hogy tárgyaljon az utóbbi napok drágulásairól. Az ülésen jelen lesz Mose Sandberg, az ipar- és kereskedelemügyi miniszter tanácsadója, valamint Efrájim Ben Árci tartalékos tábornok, az árelőellenőrző bizottság időközben lemondott elnöke. Ben Árci a Hisztradrut vezetői által hangoztatott bírálat miatt nyuj-

MEG KET KOLERA-MEGBETEGEDES

Egyszerű idótartamra bezártak négy tel-avivi éttermet. Az egészségügyi minisztérium tegnap két újabb kolera megbetegedést jelentett és ezzel 74-re emelkedett az esetek száma, akik közül 43 már gyógyultan hagyta el a kórházakat. Az egyik beteg egy kelet-jeruzsálemi arab (62 éves) lakos, a másik pedig ugyancsak kelet-jeruzsálemi 26 éves fiatalember. Mindkettőjüket a kelet-jeruzsálemi állami kórházban kezelték.

vel, akiknek azt akarja javasolni, hogy egyhavi idótartamra kapcsolódjanak be önkéntesen a köztisztasági akcióba. A fiatalok feladata a főleg tájékoztatásban merülni fog.

Jehosua Rabinovics tel-avivi polgármester rendeletére tegnap bezártak négy tel-avivi éttermet, amelyek nem tartották be a kolera-veszéllyel kapcsolatos egészségügyi intézkedéseket. A rendelet 30 napig érvényes.

A négy bezárt étterem a Ben Ami utca 11, a Dizengoff utca 128, az Ibn Gvirol utca 65-67 és a Málké Jiszráel tér 5 alatt van.

A város közzegei fokozott ellenőrzést gyakorolnak a Kármel-piacon és más helyeken is.

TERROR KONTRA TERROR

A Palesztinai Felszabadító Népfronthoz tartozó terroristák tegnap valóságosan az utolsó pillanatokban mentették meg a kivégzéstől egy amerikai televíziós riporterszervezetet, amelyre egy másik terroriszervezet tagjai akarták rátenni a kezüket. John Sichan, az amerikai CBS televíziós társaság embere elmondotta a Reuter tudósítójának Ammanban, hogy munkatársaival az ammani repülőteréről éppen az Intercontinental szálló felé útban voltak, amikor egy barikádnál az Irak védnöksége alatt álló úgynevezett „Arab Felszabadító Front” terroristái tartóztatták fel őket.

Az Arab Felszabadító Népfront kommandói elővették zsebkendőiket, hogy leköссék szemünket és végezzenek velünk, amikor a Palesztinai Felszabadító Népfront arra haladó hat tagja a dolgokat látva beavatkozott és megmentette életünket. — CBS embere.

VÁRAKODUNK A KATONAI VEZETÉSRE

Ismeretlen személyek tegnap telefonáltak Anglia, illetve Nyugat-Németország tel-avivi nagykövetségére és közölték, hogy pokolgépet rejtettek el a nagykövetség épületében. Mindkét esetben azonnal kiürítették a diplomáciai képviselet épületét és kihívták a rendőrség szakértőit, akik azonban semmit sem találtak. Feltételezik, hogy bizonyos körök ilyen formában akartak tiltakozni a két állam szándéka ellen, hogy behódoljanak a terroristák diktátumának.

Ismeretlen személyek tegnap telefonáltak Anglia, illetve Nyugat-Németország tel-avivi nagykövetségére és közölték, hogy pokolgépet rejtettek el a nagykövetség épületében. Mindkét esetben azonnal kiürítették a diplomáciai képviselet épületét és kihívták a rendőrség szakértőit, akik azonban semmit sem találtak. Feltételezik, hogy bizonyos körök ilyen formában akartak tiltakozni a két állam szándéka ellen, hogy behódoljanak a terroristák diktátumának.

UJ KELET
 טען יויר בנתי מלתי נשפה הוונתי
 הרות ד ר ג מרטון
 הערוך האמרי דוד שן
 התור-אורי קלט טעון יויר בנתי
 תר א"ב ר ה תרנב 52, פ.ו.ב. 831
 OTVENEGYEDIK EKVOLYAM
 שנת-התמישים ואחת
 Foszterkeszte: Dr. MARTON GIZELLA
 Felolós szerkeszte: SCHON DEZSO
 Kiadó: UJ KELET, ITON JOMI LTD.
 TEL AVIV, Harakevet 52, P.O.B. 831
 Telefon: 30011